

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת קידושין, דף מ"ד

רב אסי לא על לבי מדרשא, אשכחיה לרבי זירא. אמר ליה: מאי אמור האידנא בי מדרשא? אמר ליה: אף אנא לא עייל, רבי אבין הוא דעייל, ואמר חברותא כולה כרבי יוחנן, וזווח ריש לקיש כי כרוכיא "ויצאה" "והיתה", וליכא דאשגח ביה.

לא על - לא בא
אשכחיה - מצא
כרוכיא - עגור (מין עוף)

הסבר: רב אסי לא הגיע פעם לבית המדרש, ושאל את רבי זירא מה למדו שם. רבי זירא השיב שגם הוא לא היה בבית המדרש, אבל שמע מרבי אבין שכל החכמים הסכימו לדעת רבי יוחנן, ולמרות שריש לקיש צעק כנגדם בקול רם כעגור, לא קיבלו את דבריו.

על המפה

שכונת משכנות ישראל בירושלים

משכנות ישראל היא שכונה בירושלים. היא הוקמה בשנות ה-70 של המאה ה-19 על ידי אגודות שיתופיות, והייתה אחת השכונות הראשונות שהוקמו מחוץ לחומות ירושלים העתיקה. הקמת השכונות החדשות סיפקה מקום מגורים לאוכלוסייה הצפופה בירושלים, ונתפסה כחלק מתהליך הגאולה ובניין ירושלים המחודש. השכונה נקראה על שם הפסוק "מה טובו אהלך יעקב, משכנותיך ישראל". בתוך משכנות בתי ישראל נמצאת "שכונת בתי גורל", שנבנתה על ידי נדבתו של הרב נתן מרקוס אדלר עבור עולי תימן. בין תושבי משכנות ישראל היה הצדיק הירושלמי ר' אריה לוי, הידוע בתור אבי האסירים.

בית הרב אריה לוי
(Wikipedia, Deror avi)

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:19	כניסת שבת: 18:57
יציאת שבת: 19:30	יציאת שבת: 19:56
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:35	כניסת שבת: 19:12
יציאת שבת: 19:32	יציאת שבת: 20:28

סדר נשים | מסכת קידושין מ"ב-מ"ח

סוכות | ט' ט"ו בתשרי תשפ"ד (24-30 לספטמבר 2023)

חל סוכות שמח!

דף מ"ב: שלוחו של אדם כמותו

יש בהלכה כלל ש"שלוחו של אדם כמותו", כלומר: שליח שעושה פעולה עבור המשלח, הרי זה נחשב כאילו המשלח עצמו עשה את הפעולה. מה יהיה הדין אם אדם שולח את חברו לעשות עברה? עונה התלמוד ואומר את הכלל: "אין שליח לדבר עברה". מדוע? כי דברי הרב ודברי התלמיד - דברי מי שומעים? - אדם צריך לשמוע לה' שאמר לא לעשות את העברה, ולא לאדם ששלח אותו לעשות את העברה.

דף מ"ג: נוכחות עדים בהלואה ובפירעון

דוד הופיע בביתו של גרשון וביקש הלואה של מאתים שקלים. גרשון קרא לשני שכנים ואמר להם בפני דוד: "אתם עדים שדוד לוו ממני מאתים שקלים". גרשון הלך לדוד את הפסוק והם נפרדו כידידים. חלפה תקופה, וגרשון פנה לדוד ואמר לו: "אודה לך אם תחזיר לי את ההלואה". להפתעתו אמר לו דוד: "האינך זוכר? לפני ימים אחדים פגשתי אותך במכולת ופרעתי לך את ההלואה". גרשון ניסה להיזכר בדברים, אך דבר לא עלה בזיכרונו. במצב כזה ההלכה אומרת, שגם מי שלווה כסף בפני עדים, יכול לטעון שהוא החזיר את הפסוק שלא בנוכחות עדים, אך עליו להישבע שאכן הוא החזיר את הפסוק.

דף מ"ד: הגט שהונח בחצר

בעל הרוצה לגרש את אשתו, צריך לתת את הגט לידה, שהרי אמרה תורה "ונתן בידה". אולם, אפשר גם לתת את הגט לתוך החצר של האישה כשהיא עומדת ליד החצר ושומרת עליה, והרי זה נחשב כאילו נתן את הגט לתוך ידה.

★ | מן ההסטוריה

נפילת גוש עציון

במהלך מלחמת העצמאות, הטילו הערבים מצור על גוש עציון וניתקו את הדרכים ליישובים היהודים שבו. המתיישבים השיבו מלחמה וניסו להחזיק מעמד, ושיירות שונות ניסו להגיע אליהן ולהגיש להם סיוע. בתאריך ד' באייר תש"ח, יום לפני הכרזת המדינה, נפל כפר עציון ורוב תושביו והלוחמים שבו נרצחו. שלושת הקיבוצים האחרים נכנעו, ותושביהם נלקחו לשבי הירדני. היישובים נחרבו ובמקומם הוקמו מחנות ירדנים. רק לאחר מלחמת ששת הימים חודשה ההתיישבות היהודית בגוש עציון, על ידי ילדיהם של מגיני הגוש שנפלו.

שיירה בדרך לגוש עציון (Wikipedia)

מצד אחד:

משפחת לוי טענה שהיא התקינה מזגנים עוד לפני שמשפחת כהן בנתה את הסוכה, ולכן ידה על העליונה. על משפחת כהן היה לוודא לפני בניית הסוכה שאפשר לבנות סוכה במקום ושאינן שום מניעה.

מצד שני:

משפחת כהן טענה שאומנם היא ראתה שיש מזגנים בקומה השישית, אך היא לא חשבה שהמזגנים החדשים מטפטים מים על החצר, שזה דבר שאינו מקובל, ולכן על בני משפחת לוי לטפל במזגנים בצורה כזו שלא יטפסו. האחריות היא עליהם.

מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'חזון יעקב', אשדוד.

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

שמחת בית השואבה

שמחת בית השואבה היא כינוי לחגיגות שהיו עורכים בבית המקדש בחג הסוכות, שבמהלכן היו שואבים מים ממעיין השילוח ומנסכים אותם על גבי המזבח. חכמינו אמרו שמי שלא ראה שמחת בית השואבה - לא ראה שמחה מימיו! בימינו יש הנוהגים לערוך סעודות וחגיגות בחג הסוכות, זכר לשמחת בית השואבה.

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448		2238	1948	0	מחזור מאתוס המאה
																		
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ה-2 ביהמ"ק	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 ונולד בב	חננויות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי המצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם	0 (לפנינו)

ל'טווס מ'שד ל'סכז ט'טט מ'טוט מ'טוטטט ו'טא י'ז
ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט
ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הוא האיש המצויר במרכז התמונה?
- 2 מה היה הכינוי שלו?
- 3 איך הספר שהילד מחזיק בידו קשור לדמות?
- 4 מי הם האנשים המושיטים ידיהם מעבר לסורגים?

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של
התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של
סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

1. הכינוי שלו הוא "הצדיק הירושלמי" ו"אבי האסירים".
2. יום פטירתו הוא ט' בניסן תשכ"ט.
3. איש חסד גדול שלא נמנע מלעזור לחולים אפילו בבית חולים למצורעים.
4. זיהה את גופות לוחמי שיירת ה"ה באמצעות גורל הגר"א.

ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט ל'טט

5780

ה'תש"פ

5778

ה'תשע"ח

5727

ה'תשכ"ז

5708

ה'תש"ח

5707

ה'תש"ז

5699

ה'תרצ"ט

5657

ה'תר"ץ

5323

ה'רמ"ח

5260

ה'ת"ש

5258

ה'תרס"ח

4900

ה'רמ"ב

4800

רשי"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

ימי הביניים

510

תקופת הראשונים

1492

גירוש ספרד

1500

העת החדשה

1897

הרצל

2019

שנת תש"פ

2017

שנת תש"ח

1969

שנת תש"ל

1967

שנת תש"ז

1948

שנת תש"ח

1947

שנת תש"ז

1939

שנת תש"ט

1897

שנת תר"ץ

1500

שנת ה'ת"ש

1492

שנת ה'רס"ח

ה'רמ"ב

שנת ה'רמ"ב

רשי"י

שנת רשי"י

רבי סעדיה גאון

שנת רבי סעדיה גאון

ימי הביניים

שנת ימי הביניים

תקופת הראשונים

שנת תקופת הראשונים

גירוש ספרד

שנת גירוש ספרד

העת החדשה

שנת העת החדשה

הרצל

שנת הרצל

סדר נשים | מסכת קידושין, דף מ"ה - מ"ח

דף מ"ה: עד שִׁבּוּא אָבָא

לֹאֵב יֵשׁ זְכוּת לְקַדֵּשׁ אֶת בְּתוּלָה עַד שֶׁהָיָה מְגִיעָה לְגִיל שְׁתֵּים עָשָׂר וְחֻצִּי. מְגִיל שְׁתֵּים עָשָׂר וְחֻצִּי כִּכְּבָר אֵין לוֹ זְכוּת לְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ בְּלִי רְצוּנָה.

מַעֲשֵׂה בְּיָלְדָה קִטְנָה שֶׁהִתְקַדְּשָׁה בְּלִי לְשִׁאול אֶת דַּעַת אָבִיהָ. הָאֵם הַקִּידוּשִׁין שֶׁלָּהּ נִחְשָׁבִים? הֵיִינוּ אוֹמְרִים שְׁלֹא, מִפְּנֵי שֶׁרָק אָבִיהָ יָכוֹל לְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ, וְאַכֵּן, הַתְּלִמּוּד אוֹמֵר שֶׁהַקִּידוּשִׁין שֶׁלָּהּ אֵינָם קִידוּשִׁין. אוֹלָם, הַיָּמָה דַּעַת בְּתִלְמוּד הַסּוֹבֶרֶת שִׁישׁ אֶפְשָׁר שֶׁקִּידוּשִׁין אֵלֶּה יִחּוּלוּ. אִם הָאֵב הַסָּכִים לְשִׁידוּךְ, אֵלֶּה שֶׁהוּא לֹא הָיָה בְּשַׁעַת הַקִּידוּשִׁין. בְּמִקְרָה כְּזֶה, אִם אַחֵר כֵּן הָאֵב אָמַר: אֲנִי מְסַכִּים לְקִידוּשִׁין הַלָּלוּ, כָּעַת מִתְבָּרֵר לְמַפְרָע שֶׁהָאֵב מְסַכִּים לְקִידוּשִׁין וְהֵם חָלִים.

דף מ"ו: לְמִי שִׁינְךָ הַכֶּסֶף?

מִה יִהְיֶה הַדִּין אִם אַח יִתֵּן לְאֶחָתוֹ כֶּסֶף וַיֹּאמֶר לָהּ: "הֲרִי אֶת מְקוּדָשְׁתְּ לִי בְכֶסֶף זֶה?" אֲנִי יוֹדְעִים שֶׁאֵחָ וְאֶחָת אֵינָם יְכוּלִים לְהִתְקַדֵּשׁ זֶה לָזֶה, אוֹלָם מִה הָאֶחָת צָרִיכָה לַעֲשׂוֹת בְּכֶסֶף - הָאֵם הִיא צָרִיכָה לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ לְאֶחֱיָהּ, או שֶׁמָּא הוּא שִׁינְךָ לָהּ? בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים שֶׁלְדַעַת שֶׁמּוֹאֵל הַכֶּסֶף שִׁינְךָ לָהּ, מִפְּנֵי שֶׁיִּשְׁדָּאִי גַם הָאֵחָ יָדַע שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְקַדֵּשׁ אֶחָת, וְלָכֵן אֵין כָּל סֶפֶק שֶׁהוּא הִתְכַּנֵּן לְתֵת לָהּ אֶת הַכֶּסֶף בְּמִתְנָה.

דף מ"ז: שְׁוֵה פְרוּטָה

הַרְצָה לְקַדֵּשׁ אִישָׁה בְּכֶסֶף אוּ בְשׁוֹה כֶּסֶף, אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כֵּן אִם הֵם אֵינָם שְׁוֵים פְּרוּטָה לְכָל הַפְּחוּת. חֶתָּן אֶחָד לָקַח חֲצִי תַמָּר, חֲצִי אֶגֶז וְחֻצִּי שֶׁקֶד. הוּא צָרֵךְ אֶת שְׁלוֹשָׁתָם בְּשִׁקְיָת נָגָה וְכִשְׁהֵם עָמְדוּ תַחַת הַחוּפָּה הוּא נִתֵּן לְכָלָה אֶת הַשִּׁקְיָת וַאֲמַר לָהּ: "הֲרִי אֶת מְקוּדָשְׁתְּ לִי בְּדָבָרִים הַלָּלוּ".

כְּאֶשֶׁר רָאוּ מִה יֵשׁ בְּתוֹךְ הַשִּׁקְיָת, חֶלֶק מִהֶאֱנָשִׁים אָמְרוּ: "אוֹלֵי הַקִּידוּשִׁין בְּכָלֵל לֹא חֵלֶק מִפְּנֵי שֶׁחֲצִי הַתַּמָּר לְבַד אֵינוֹ שְׁוֵה פְרוּטָה, חֲצִי הַשֶּׁקֶד לְבַד אֵינוֹ שְׁוֵה פְרוּטָה וְגַם חֲצִי הָאֶגֶז לְבַד אֵינוֹ שְׁוֵה פְרוּטָה".

אָבֵל הָרַב שֶׁהָיָה בְּמִקּוֹם הַרְגִיעַ אוֹתָם וַאֲמַר: "לֹא צָרִיךְ שֶׁכָּל חֶפֶץ בְּפָנֵי עֲצָמוֹ יִהְיֶה שְׁוֵה פְרוּטָה, הָעֵיקָר שֶׁכָּל הַחֶפְצִים יִחַד שְׁוֵים פְּרוּטָה".

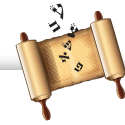
דף מ"ח: אַחֲרִיּוֹת הַצּוּרֶף עַל הַגָּבִיעַ

לְקִרְאָת חֵג הַפֶּסַח הַחֲלִיט נִחְמִיָּה לְתֵת גּוֹשׁ כֶּסֶף לְצוּרֶף כְּדִי שִׁיכִין מִמֶּנּוּ גָבִיעַ כֶּסֶף מִיּוֹחַד בְּמִינוֹ לְכָבוֹד הַחֵג, שִׁישְׁמֵשׁ כְּכּוֹס שֶׁל אֱלֹהֵי הַגָּבִיא. הַצּוּרֶף עָבַד שְׁעוֹת אַרְבָּעוֹת עַל גּוֹשׁ הַכֶּסֶף, וְהַצִּלִּים לִיצֵר גָּבִיעַ מִיּוֹחַד בְּמִינוֹ.

בְּבֹקֶר הַתְּקַשֵּׁר נִחְמִיָּה אֶל הַצּוּרֶף וְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא בָּא לְקַחַת אֶת הַגָּבִיעַ, אָךְ בְּאוֹתוֹ יוֹם

קָרָה מְאוּרָע מְצַעֵר בְּיוֹתֵר. הַצּוּרֶף לֹא הִבְחִין, הוּא הֵנִיחַ עַל הַגָּבִיעַ מְכוּנָה כְּבִדָּה בְּיוֹתֵר, וְהַגָּבִיעַ נִמְעַר לְחֻלוּטִין. "אֲנִי אֶשֶׁם", אָמַר הַצּוּרֶף בְּצַעַר רַב, "אֲשַׁלֵּם לְנִחְמִיָּה עַל הַנֶּזֶק שֶׁעָשִׂיתִי לוֹ". הַתְּלִמּוּד דָּן בְּשִׁאָלָה הַזֶּה - הָאֵם אֵכָן הַצּוּרֶף צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לְנִחְמִיָּה אוּ לֹא? כִּי יִתְּנֵן שֶׁמֶאֱחָר שֶׁנִּחְמִיָּה הִבִּיא לוֹ גּוֹשׁ כֶּסֶף וְעָדִין לֹא קִבֵּל אֶת הַגָּבִיעַ לִידוֹ, יָכוֹל הַצּוּרֶף לֹמַר לוֹ: קַח בְּחֻזָּרָה אֶת גּוֹשׁ הַכֶּסֶף שֶׁלָּךְ כִּי בְעֶצֶם אֵין פֶּה נֶזֶק.

דבר תורה

הַסּוֹכָה אוֹתָהּ אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים הִיא זָכַר לְסוֹכּוֹת שִׁישְׁבוּ בָהֶם יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר וְרַבִּי עֲקִיבָא נִחְלָקוּ בְּגִמְרָא מִהֵן אוֹתָן סוֹכּוֹת? רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר שֶׁאֵינוֹ עֲנִי הַכְּבוֹד שֶׁהִקִּיפוּ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֵילוּ רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שֶׁמְדוּבָר בְּאוֹהֵלִים שְׁבִנוּ יִשְׂרָאֵל לַעֲצָמָם בַּמִּדְבָּר. אֶת הַזָּכַר שִׁישׁ לַעֲשׂוֹת לַעֲנִי הַכְּבוֹד כּוֹלֵנוּ מִבִּינִים. הִרִי הִיָּה מְדוּבָר בְּנֶס פְּלִאִי, שֶׁכֵּן עֲנִי הַכְּבוֹד שֶׁמָּרוּ עַל יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי הַמִּזְיָקִים וְשִׁמְרוּ עֲלֵיהֶם מְכַל פְּגַעֵי הַמִּדְבָּר. אוֹלָם, שִׁיטְנוּ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא אֵינָנָה מוֹבִנָּה - מְדוּעַ יֵשׁ לַעֲשׂוֹת חֵג זָכַר לְסוֹכּוֹת הַפְּשׁוּטוֹת שְׁבִנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?

נִרְאֶה לּוֹמַר כִּי רַבִּי עֲקִיבָא רָצָה לְלַמֵּד עַל הַפְּלֶא הַגָּדוֹל שֶׁבְּאוֹהֵלִים הַפְּשׁוּטִים. הִיכּוֹלֵת שְׁלֵנוּ לְבִנּוֹת בְּתִים וְסוֹכּוֹת שֶׁהַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּתוֹכָם - הִיא פְּלֶא וְנֶס גָּדוֹל וּמִיּוֹחַד, אוֹתוֹ עֲלִינוּ לְזָכוֹר וּלְשִׁמּוֹחַ מִמֶּנּוּ בְּכָל פֶּעַם מַחֲדָשׁ.

חִידָה!

לְמַדְנוּ בַּעֲלוֹן עַל שְׁלִיחִים וְשְׁלִיחוֹת. זֶהוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים הַבָּאִים מִהַתּוֹרָה:

1. נִשְׁלַח עַל יְדֵי אֲדוֹנוֹ לְחַפֵּשׁ אִישָׁה לְבָנוּ

2. שִׁלַּח מְלָאכִים אֶל אַחִיו כְּדִי לְהוֹדִיעַ עַל בּוֹאֵה

3. נִשְׁלַח עַל יְדֵי אֲבִיו לְרִאיוֹת מִה שְׁלוֹם אַחִיו

4. שִׁלַּח שְׁלִיחִים לְקוֹסֵם יָדוּעַ כְּדִי לְבַקֵּשׁ אֶת עֲזָרָתוֹ

(לְרִבִּי 4. יוֹסֵף 3. יִצְחָק 2. לְמַדְנוּ 1. יְחִזְקִיָּהוּ (תַּרְגוּם))

שְׁאֵלוֹת הַשָּׁבוּעַ

- הָאֵם עֲבִירִין שֶׁשֶׁדַּד בֶּנֶק יָכוֹל לַטְעוֹן שֶׁזוּ לֹא אֲשַׁמְתִּי, אֲלֹא אֲשַׁמֵּת הַבּוֹס שֶׁלּוֹ שִׁשְׁלַח אוֹתוֹ?
- אֵיךְ אֶפְשָׁר לְתֵת גִּט לְאִישָׁה בְּלִי לַפְּגוּשׁ אוֹתָהּ?
- עַד אֵיזָה גִּיל יָכוֹל הָאֵב לְהִשִּׂיא אֶת בְּתוּלָה?

בֵּין הַפּוֹתוּרִים נִכּוֹנָה תִּיעָרָךְ הַגְּרִלָּה שְׁבֻעִית* וְהַזְכָּה בָּהּ יִזְכֶּה בְּפֶרֶס אִיכּוּתִי. אֶת הַתְּשׁוּבוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ עַד יוֹם רַבִּיעִי שְׁלֹאֲחַר הַשַּׁבָּת שֶׁל אוֹתוֹ עֲלוֹן עַד הַשָּׁעָה 14:00, לְמִייל talmudhagrala@medison.co.il יֵשׁ לְצִיין אֶת מִס' הָעֲלוֹן עֲלִיו אֲתָם עוֹנִים.* בְּפִיקוּחַ רְאוּהָ חֲשִׁבוֹן

